

BİR ELEŞTİRMEYE KARŞILIK

JEOFİZİKTE ÖLÇME VE ÖLÇME SONRASI DÜZELTMELER
HAKKINDA DÜŞÜNCELERE AİT KANAATLARIM

Özer ALT AY

Esas mesleğim jeofizik olmadığı; halde, bu bilim dalını ele alıp takatim .histietinde incelemenin yadırganmasından doğduğunu tahmin ettiğim bir tenkit yazısı, Madencilik Mecmuasının 7. sayısında gözüme ilişti.

Cevaplandırmaya geçmeden evvel bir Jeofizikçinin, zamanımızın en, önemli, bilim dalı haline gelen ve maalesef memleketimizde henüz yeteri kadar tamnamıyan jeofizi,* ği ilglendiren konularda yapılan bir yayma? karşı alâka duyup tenkide kalkışmasında şükranla bahsetmeye değer bir husus olduğun? * dan Bay F. Erden'e teşekkürü * bir borç.bilii rim.

1-6 Sayılı Madencilik Dergisindeki ilk yazımda, jeofiziği tarif ve metodlarımın tasnifine geçtikten sonra, 365 sahife I. sütun 27. satırında "Bu yazıda yukarıda sıralanan , maddelerden b) şıkkının izahına çalışılacaktır" denmektedir. Anladığım manâda, herhangi bir konuyu izah etmek, o .konu hakkında br fikir sahibi olunabilmesi için, misaller vererek açıklamak demektir, şayet b) şıkkının tümü ele. alınıp incelenecektir; deseydim o-zaman Bay F., Erden haklı idi. Ben sadece, bu konu hakkında bir fikir sahibi olunması gayesiyle misaller vererek öz bir şekilde açıklamalarda bulundum. Bu bakımdan 'Bay'F. Erdeh'in belirttiği "makalenin sonunda diğer metodlarda da tashihlerin mevcut olduğunu bildirmeyi lüzumsuz' gördüm.'

2 — Eleştirmenin I. sütun.41. satırında "(A),,noktası (B) Noktasından (h) m yukarıda olsun" diyerek yapılan izah 365 sahife 2. sütundaki şekilde mevcuttur. Yalnız O B arâsi (R), AB arası (h) olarak (gösterildiği halde her nedense basılmamıştır. Yazımın orijinalinde mevcuttur.

3 — 5 - Yazımda mürettip hataları çöit-olmuştur. Esasen Bay F. Edren Atalet sabiti yerine alet .sabiti yazılışını tenkit ederken, yazılarında. atalet kelimesi,. de ."ALALET",-olarak-basılmıştır. Öte yandan yazımın en ufak: noktalarına kadar, tenkit yapmağa zorlanılmasma rağmen, meselâ 367. sahife I. sür ., tun -8. satırdaki formülden 'mürettip hata-

sından dolayı yanlış basılmıştır) hiç bahs edilmeyişi yazımın ne derece incelendiği hakkında bir fikir verilebilir. Bu bakımdan tenkidi okuyan bir jeofizikçi değilse yanlış neticelere varılabilir.

4 — Şayet F. Erden "bir şeyin icadı sadece bir kişi tarafından yapılır" düşüncesine sahipse ona denecek bir şey yoktur. Bence herşey uzun senelerde tekâmül ettirilir ve bu evvelki bilgilerden istifade ile yeni şeyler bulunur; çok defada bulunan o şey, bulanın adını taşır. Meselâ Baron Rolant EÛTVÖS tarafından yapılan E°tvös Gravimetre ölçü,aleti, H. Cavendiş aletinin geliştirilmiş bir hali olduğuna göre tenkit yazısına göre buna da E°tv°s aleti denmiyecek midir? Öte yandan bu tenkidde "..... ondan sonra Hammer metodundan bahsetmesi -lâzımdı" dedikten sonra "Formülün esası Hammer metodu değildir" demeklede birbirine zıt fikirlerle tenakuza düşünmektedir. ,

6—7 - Esasen Dnft, Alet sabiti şıkkında [(E) şıkkında] bildirilmekte olup ölçme usulündeki tenkit; bu şıkkın altındaki şekilde izah ettiğim hususun anlatılmasından başka bir şey değildir.

8 — "Makalenin yazılmasında nereden istifade edilmiş olduğu belirtilseydi çok iyi olurdu" denmektedir.

Bir yazı serisinde her sayıda çıkacak yazının, altına istifade edilen yazıları koymaktansa, serinin- hitamında bunu bildirmeyi, fuzuli yazı ve dergide yer kaplaması bakımından yerinde olacağı düşüncesiyle lüzum görmemişim.

Fakat mademki Bay F. Erden merak etmektedir, 9. sayıda çıkan yazımda görebilirler.

Son olarak her şeye rağmen yazımın başında bildirdiğim düşünce çerçevesinde Bay F. Edrea'e teşekkür eder,, jeofizikçi gözyle. tenkitlerini beklerim. Aksi halde bir madden mühendisinin jeofizikçi hakkında çıkan bir yazısını .tenkit eden,; jeofizikçi ise, tenkid okuyarWbir jeofizikçi .dahi olsa zihinlerinde istihfamlar belirebilir.